

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*INSTITUTA ZA MJERITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**INSTITUTA ZA MJERITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU**

Broj: 03-16-1-772/19

Sarajevo, srpanj 2019. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
4. PRORAČUN	11
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	11
5.1.1 Službena vozila	12
5.1.2 Ugovori o djelu	12
5.2 Pregled prihoda i primitaka	13
5.3 Bilanca stanja	13
5.4 Pregled dinamike upošljavanja	13
6. JAVNE NABAVE.....	14
6.1 Nabava kompjutorske opreme.....	14
7. OSTALO	15
7.1 Donacije	15
8. KOMENTARI	16
PRIVICI	16

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut)** koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2018. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća **Instituta** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Institutu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Instituta** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća,

kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljam revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju, kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Instituta** za 2018. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Instituta** za 2018. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziju institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Institutu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na:

- *slabosti i nedostatke u provođenju procedura javne nabave aviokarata i kompjutorske opreme (točka 6. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Instituta** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Instituta**, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 11.07.2019. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Instituta za 2017. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji, te izrazio pozitivno mišljenje na finansijska izvješća Instituta i usklađenost poslovanja uz skretanje pozornosti na neuspostavljanje cjelovitog sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Institutu su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljnjem poslovanju. Institut nije blagovremeno dostavio odgovor Uredu za reviziju, iako je to bio u obvezi sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
Institut je poduzeo aktivnosti u svezi s uspostavom efikasnog i pouzdanog sustava finansijskog upravljanja i kontrole.			
Iako je Institut slao urgencije Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH tijekom 2018. godine, pitanje posjedovanja specijaliziranih vozila još uvijek nije riješeno.			
Institut je i u tekućoj godini angažirao osobe putem ugovora o djelu za poslove koji su isti ili slični poslovima definiranim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Instituta.			

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustroju Instituta, utvrđena su ukupno 72 radna mjesta. Institut je još 07.04.2015. godine prema Vijeću ministara BiH, a sukladno Odluci o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije organa uprave BiH, uputio Prijedlog pravilnika o unutarnjoj organizaciji sa sistematizacijom Instituta, radi davanja suglasnosti na isti. Uz Prijedlog pravilnika dostavljena su i potrebna mišljenja nadležnih organa. Prijedlogom nije predviđeno povećanje ukupnog broja izvršitelja.

Institut je više puta upućivao urgencije prema Vijeću ministara BiH tražeći obavijest o statusu upućenog materijala, odnosno stavljanje na dnevni red Vijeća ministara BiH. Međutim, Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, iz nepoznatih razloga, još uvijek nije usvojen od Vijeća ministara BiH. Trenutačno važeći Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu instituta donesen je 2006. godine.

Sukladno Zakonu o mjeriteljstvu, u okviru Instituta djeluje Vijeće za mjeriteljstvo kao stručno savjetodavno tijelo. Vijeće sudjeluje u formiranju stručnih mjeriteljskih povjerenstava, predlaže znanstvene i obrazovne aktivnosti u području mjeriteljstva te daje stručnu ocjenu godišnjih planova i izvješća o radu Instituta i entitetskih institucija za mjeriteljstvo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj na zahtjev Vijeća ministara BiH ili resornog ministra. Članove Vijeća imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog direktora Instituta i entitetskih institucija za mjeriteljstvo u Federaciji BiH i Republici Srpskoj.

Iako je Institut još 24.04.2015. godine prema Vijeću ministara BiH uputio Prijedlog odluke o imenovanju članova Vijeća za mjeriteljstvo sa svim potrebnim popratnim materijalom, radi davanja suglasnosti na isti, Vijeće ministara BiH, iz nepoznatih razloga, još uvijek nije dalo suglasnost na Prijedlog odluke.

Vezano za uspostavu i provedbu sustava finansijskog upravljanja i kontrole, konstatirano je kako je Institut u 2018. godini poduzeo aktivnosti na uspostavi efikasnog i pouzdanog sustava finansijskog upravljanja i kontrole. Naime, Institut je dokumentirao ključne poslovne procese unutar organizacijskih jedinica te utvrdio i procijenio rizike za ostvarivanje ciljeva institucije. Imenovana je osoba zadužena za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, kao i radna skupina za izradu i provedbu Akcijskog plana za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole. Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH blagovremeno je dostavljeno Godišnje izvješće o finansijskom upravljanju i kontroli za 2018. godinu.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH i Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH, unutarnju reviziju u Institutu bi trebalo obavljati Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Konstatirano je kako u 2018. godini nije bilo aktivnosti u svezi s unutarnjom revizijom u Institutu.

4. PRORAČUN

Institut je Ministarstvu financija i trezora BiH dostavio zahtjev za dodjelu sredstava iz proračuna za 2018. godinu u ukupnom iznosu od 2.598.000 KM te je planirao ostvariti prihode u iznosu od 450.000 KM. Rashodi su projicirani na bazi od 53 uposlenika.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu¹ Institutu su odobrena sredstva u iznosu od **2.598.000 KM**, kao i prethodne godine. Institut je također raspolagao sredstvima iz novčanih donacija u ukupnom iznosu od 336.523 KM te sredstvima od prodaje stalnih sredstava i naplate premije osiguranja u ukupnom iznosu od 20.552 KM. Dakle, Institut je u 2018. godini raspolagao s ukupno **2.955.075 KM**.

Sukladno Instrukciji o prestrukturiranju rashoda proračunskih korisnika za 2018. godinu, Ministarstvo financija i trezora BiH, na temelju zahtjeva Instituta, donijelo je Odluku o prestrukturiranju rashoda Instituta u iznosu od 29.000 KM. Odlukom su povećana raspoloživa sredstva na poziciji troškova tekućeg održavanja i troškova osiguranja, a umanjena raspoloživa sredstva na poziciji naknada troškova zaposlenih i ugovorenih usluga.

Ukupno izvršenje rashoda Instituta u 2018. godini iznosilo je **2.855.818 KM**, što je za oko 200.000 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi iz takozvane neposredne potrošnje izvršeni su u iznosu od 2.560.188 KM, a izvršenje novčanih donacija iznosilo je 295.630 KM. U odnosu na raspoloživa sredstva realizirano je 97% sredstava.

Program rada Instituta za 2018. godinu nije usvojen od Vijeća ministara BiH, odnosno povučen je s dnevnog reda sjednice, na traženje ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, zbog neimenovanja Vijeća za mjeriteljstvo. Institut je sačinio Izvješće o radu za 2018. godinu te isto 22.04.2019. godine dostavio na davanje mišljenja Ministarstvu financija i trezora BiH i Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH. Nakon pribavljenih mišljenja Institut planira uputiti Izvješće o radu za 2018. godinu prema Vijeću ministara BiH na konačno usvajanje.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institut je sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH sačinio godišnje financijsko izvješće za 2018. godinu i blagovremeno ga dostavio nadležnim institucijama. Godišnje izvješće je sačinjeno sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukciji za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna proračunskih korisnika.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni rashodi Instituta iskazani su u iznosu od 2.855.818 KM, što iznosi 97% u odnosu na raspoloživa sredstva.

Financijski značajniji rashodi odnose se na bruto plaće i naknade plaće koje su iskazane u ukupnom iznosu od 1.365.282 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 798.637 KM, a porezi i doprinosi 566.645 KM. Plaće su isplaćene za prosječan broj od 54 uposlenih. Zatim slijede troškovi zakupa (270.619 KM) i ugovorene usluge (144.137 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 8/18

5.1.1 Službena vozila

Izdaci za službena vozila u 2018. godini iznosili su 25.251 KM. Financijski značajniji troškovi odnose se na gorivo (13.507 KM), troškove popravka i održavanje vozila (5.098 KM) i registraciju vozila (2.500 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine, Institutu je dato pravo na korištenje dva vozila. Institut trenutno posjeduje četiri vozila, od kojih su dva specijalizirana vozila. Jedno specijalizirano vozilo koristi se za prijevoz mjerne opreme i tehnike, dok je drugo vozilo specijalizirano za verifikaciju i kalibraciju mjerila i etalona zapremine tekućina ustupljeno na korištenje ovlaštenoj laboratoriji na razdoblje od deset godina. Pitanje posjedovanja specijaliziranih vozila neophodnih za obavljanje osnovne djelatnosti Instituta nije riješeno ni u tekućoj godini, iako je inicijativa za povećanje broja službenih vozila upućena Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH u prosincu 2016. godine.

PREPORUKA 1

Potrebno je u suradnji s nadležnim institucijama riješiti pitanje posjedovanja specijaliziranih vozila.

5.1.2 Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2018. godini su iznosili 38.100 KM i isti su smanjeni za 15.100 KM u odnosu na prethodnu godinu. Angažirano je 15 osoba po ugovoru o djelu, od toga dvije osobe za poslove koji su isti ili slični poslovima definiranim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Instituta (poslovi čišćenja prostorija i kafe kuhinje te knjigovodstveni poslovi u iznosu od 14.100 KM). Za poslove potpore u radu laboratorija angažirano je šest osoba u iznosu od 14.250 KM. Ostali ugovori o djelu (sedam osoba u iznosu od 9.750 KM) odnose se na realizaciju projekata, poslove nadzora i prijema radova na adaptaciji dijela poslovnog prostora za laboratorijsku namjenu, poslove prevođenja i poslove komparativne analize zakonodavstva u oblasti mjeriteljstva.

Neosporno je kako na Prijedlog pravilnika o sistematizaciji Instituta koji je još 2015. godine upućen prema Vijeću ministara BiH, Institut još uvijek nije dobio suglasnost. Navedeni pravilnik bi obuhvatio sva radna mjesta, uključujući i poslove koji se obavljaju po ugovoru o djelu, kako bi se pravilnik uskladio sa stvarnim potrebama Instituta. Još uvijek smatramo kako je praksa angažiranja osoba putem ugovora o djelu netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor. Ovakav angažman bi eventualno bio opravdan u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno.

PREPORUKA 2

Institut treba angažiranje uposlenih putem ugovora o djelu vršiti samo u iznimnim situacijama, za poslove koji nemaju karakter radnog odnosa i na transparentan način.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Na temelju Zakona o mjeriteljstvu, Institut ostvaruje prihode obavljanjem poslova kalibracije etalona i mjerila, verifikacije mjerila, ispitivanja i odobrenja tipa mjerila, ocjenjivanja usklađenosti mjerila, imenovanja i nadzora rada imenovanih laboratorija, ispitivanja predmeta od plemenitih metala te drugih poslova iz područja mjeriteljstva. U 2018. godini planirano je ostvarenje prihoda u ukupnom iznosu od 450.000 KM.

U poslovnim knjigama Instituta iskazani su prihodi u ukupnom iznosu od 784.009 KM, a prema sljedećoj strukturi: naknade i pristojbe od pružanja javnih usluga 486.577 KM, prihodi od prodaje stalnih sredstava 9.699 KM, prihodi od naplate premije osiguranja 10.853 KM te prihodi od novčanih donacija 276.880 KM. Prihodi se ostvaruju na temelju podzakonskih akata Instituta i Naredbe o uplatnim računima o administrativnim pristojbama. Dio prihoda se ostvaruje temeljem usluga koje izravno obavlja Institut, a dio na temelju usluga koje obavljaju imenovane laboratorije i na temelju toga Institutu uplaćuju 20% od vrijednosti obavljene usluge. Financijski najznačajnija stavka javnih prihoda ostvarena je na temelju verifikacije mjerila (329.776 KM) i ispitivanja i odobrenja tipa mjerila (50.882 KM).

5.3 Bilanca stanja

Ukupna aktiva Instituta iskazana je u iznosu od 6.991.692 KM, a čine je stalna sredstva nabavne vrijednosti 15.392.348 KM, ispravka vrijednosti stalnih sredstava (8.400.656 KM), odnosno neotpisana vrijednost stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 6.991.692 KM.

Pasiva Instituta ukupno iznosi 7.263.926 KM, a čine je kratkoročne tekuće obveze (71.353 KM), obveze prema djelatnicima (126.260 KM), kratkoročna razgraničenja (74.621 KM) te izvori sredstava (6.991.692 KM). Kratkoročne tekuće obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima (65.044 KM), a obveze prema djelatnicima se odnose na obveze za bruto plaće i naknade za prosinac 2018. godine, koje su izmirene početkom 2019. godine. Prilikom evidentiranja kratkoročnih razgraničenja, Institut se pridržavao odredbi nalogu Ministarstva financija i trezora BiH kojim se propisuju uvjeti i način evidentiranja razgraničenih obveza.

Institut je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza te sitnog inventara i materijala na 31.12.2018. godine. Revizijom izvršenog popisa nisu konstatirane nepravilnosti.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

5.4 Pregled dinamike upošljavanja

Prema pregledu dinamike upošljavanja u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, u Institutu su planirana 53 uposlena. Ukupan broj uposlenih na kraju godine bio je 55, od čega je 51 uposleni na sistematiziranim radnim mjestima, tri pripravnika primljena na godinu dana i jedna uposlenica po ugovoru o radu na određeno vrijeme do povratka državne službenice s porodijskog odsustva. Tijekom godine, u radni odnos na neodređeno vrijeme primljeno je pet osoba i to: samostalni referent - glavni knjigovođa, stručni suradnik u Odjelu za imenovane laboratorije, nadzor i verifikaciju, šef Odjela za opće, pravne i kadrovske poslove, tehnički tajnik i stručni suradnik za suradnju s međunarodnim i institucijama BiH. Prijemi su izvršeni putem javnih oglasa sukladno Zakonu o radu u institucijama BiH, odnosno Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH. Tri državna službenika su unaprijeđena na poziciju s višim koeficijentom za obračun plaće nakon provedenog internog natječaja. Radni odnos je prestao za ukupno pet

uposlenih, i to za dva pripravnika rješenjima o prestanku ugovora o radu na određeno vrijeme, za dva uposlenika sporazumnim raskidom ugovora i smrću jednog državnog službenika.

6. JAVNE NABAVE

Institut je u siječnju 2018. godine donio Plan nabava za 2018. godinu te je sukladno Zakonu o javnim nabavama izvod iz plana nabava objavio na internet stranici. Nabave su provodila povjerenstva imenovana za svaki postupak posebno. Ukupno su realizirane nabave u iznosu od 584.347 KM. Na nabave iz tekućih izdataka odnosi se 274.878 KM, a na kapitalne nabave 309.469 KM. Provedena su dva otvorena postupka i 11 konkurentskih postupaka. Ostale procedure su provedene izravnim sporazumom.

Sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije, Institut je predvidio provedbu e-aukcije za postupke javnih nabava kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora za 86% od ukupno planiranih postupaka javnih nabava.

Predmetom revizije bile su financijski značajnije i prema profesionalnoj prosudbi revizora rizičnije procedure javnih nabava (nabava laboratorijske opreme u vrijednosti od 224.929 KM, nabava uredskog materijala u vrijednosti od 27.948 KM, nabava kompjutorske opreme u vrijednosti od 27.497 KM i nabava motornog vozila u vrijednosti od 24.990 KM).

Nabave aviokarata Institut je vršio od dobavljača izabranog na temelju konkurentskog postupka javne nabave koji je proveden početkom godine. Međutim, potpisanim ugovorom nisu obuhvaćene nabave aviokarata koje se financiraju iz donatorskih sredstava u okviru programa posebne namjene „Europski program za istraživanje i inovacije u mjeriteljstvu“. Cijeneći činjenicu kako je neizvjesno koliko će sredstava tijekom godine biti uplaćeno od donatora, ipak, s obzirom na to kako za trošenje sredstava iz projekta donator nema posebnih procedura za izbor dobavljača, smatramo kako bi Institut trebao ubuduće prilikom planiranja potreba te izbora dobavljača obuhvatiti sredstva kako iz proračuna tako i iz donacija.

PREPORUKA 3

Institut treba planirati nabave na temelju sveukupnih potreba, bez obzira na izvor financiranja te sukladno tome definirati i vrstu postupka javne nabave.

6.1 Nabava kompjutorske opreme

Nabava kompjutorske opreme izvršena je konkurentskim zahtjevom procijenjene vrijednosti nabave 21.370 KM (bez PDV-a). U postupku izbora najpovoljnijeg ponuđača, povjerenstvo za nabavu je ponude dva ponuđača odbacilo kao nepotpune jer nisu naveli proizvođača kompjutorske opreme u svojoj ponudi, iako to nije niti traženo tenderskom dokumentacijom. Zbog ovih manjkavosti tenderske dokumentacije, nepotrebno je produljeno razdoblje provedbe nabave, s obzirom na to kako je nakon odluke Instituta o izboru najpovoljnijeg ponuđača upućena žalba Uredu za razmatranje žalbi. Naime, procedura je provedena koncem godine, a s obzirom na to kako se radi o kapitalnoj nabavi, ugovor je morao biti sklopljen do 31.12.2018. godine da bi se plaćanje opreme izvršilo na teret proračuna za 2018. godinu. Nakon što je provedena e-aukcija i donesena odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, prvorangirani i drugorangirani ponuđač su odustali od svoje ponude te nije zaključen ugovor. Obavijest o odustajanju od ponuda je dostavljena u siječnju 2019. godine, nakon čega je ugovor potpisan s trećerangiranim ponuđačem. Ugovor s ponuđačem je potpisan retroaktivno na 31.12.2018.

godine, iako je iz dokumentacije evidentno da isti ugovor nije mogao biti potpisan prije siječnja 2019. godine. Iz svega navedenog, konstatiramo kako je povjerenstvo za nabavu trebalo po odustajanju ponuđača poništiti postupak.

PREPORUKA 4

Institut treba posvetiti više pozornosti sačinjavanju tenderske dokumentacije kako bi se postupak javne nabave proveo efikasno te ispoštovala opća načela javnih nabava.

7. OSTALO

7.1 Donacije

Institut je u 2018. godini raspolagao sredstvima iz donacija u ukupnom iznosu od 336.523 KM. Radi se o programu posebne namjene „Europski program za istraživanje i inovacije u mjeriteljstvu“ (EMPIR) za koji su sredstva uplaćena od Europskog saveza nacionalnih mjeriteljskih instituta (EURAMET) za troškove sudjelovanja Instituta u višegodišnjim istraživačkim projektima iz područja mjeriteljstva. Tijekom 2018. godine doznačena su sredstva u iznosu od 276.880, dok je iz 2017. godine preneseno 59.643 KM neutrošenih sredstava. Za praćenje realizacije ovih projekata uspostavljen je zaseban projektni kod u ISFU sustavu Ministarstva financija i trezora BiH.

Ukupna realizacija projekta posebne namjene tijekom 2018. godine iznosila je 295.631 KM, a neutrošena sredstva u iznosu od 40.893 KM su prenesena u 2019. godinu. Sredstva su najvećim dijelom utrošena za službena putovanja u iznosu od 203.331 KM, nabavu materijala (24.559 KM) i tekuće održavanje opreme (12.497 KM). Institut redovito izvješćuje donatora o utrošenim sredstvima iz projekta.

8. KOMENTARI

Institut nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2018. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2018. godinu.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Danijel Jozić, viši revizor, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

**Članovi tima za
financijsku reviziju**

Anisa Jusić, revizor, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Enes Alić, revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2018. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2018. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2018. godinu

Institut za mjeriteljstvo BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	2,308,000	0	2,308,000	2,250,719	98
Bruto plaće i naknade	1,353,000	0	1,353,000	1,339,717	99
Naknade troškova uposlenih	146,000	-14,000	132,000	128,491	97
Putni troškovi	100,000	0	100,000	99,717	100
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	29,000	0	29,000	24,729	85
Izdaci za energiju i komunalne usluge	81,000	0	81,000	71,645	88
Nabava materijala	45,000	0	45,000	36,514	81
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	16,000	0	16,000	15,173	95
Unajmljivanje imovine	271,000	0	271,000	270,619	100
Izdaci za tekuće održavanje	90,000	28,000	118,000	117,530	100
Izdaci za osiguranje	2,000	1,000	3,000	2,447	82
Ugovorene i druge posebne usluge	175,000	-15,000	160,000	144,137	90
2. Kapitalni izdaci	290,000	0	310,552	309,469	100
Nabava zemljišta	0	0	0	0	0
Nabava građevina	0	0	0	0	0
Nabava opreme	290,000	20,552	310,552	309,469	100
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
Rekonstrukcija i invest. održavanje	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
5. Novčane donacije		336,523	336,523	295,630	88
Europski program za istraživanje i inovacije u mjeriteljstvu (EMPIR)		336,523	336,523	295,630	88
6. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
Ukupno (1+2+3+4+5)	2,598,000	357,075	2,955,075	2,855,818	97

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2019. godine.

Direktor:
Zijad Džemić

Bilanca stanja na 31.12.2018. godine

Institut za mjeriteljstvo BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	9,644	0
Novčana sredstva	0	9,644	0
Kratkoročna potraživanja	0	0	0
Kratkoročni plasmani	0	0	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
2. Stalna sredstva	6,991,692	7,427,361	94
Stalna sredstva	15,392,348	14,560,991	106
Ispravka vrijednosti	8,400,656	7,133,630	118
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	6,991,692	7,427,361	94
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	6,991,692	7,437,005	94

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	272,234	274,817	99
Kratkoročne tekuće obveze	71,353	78,748	91
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obveze prema uposlenima	126,260	110,215	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	74,621	85,854	0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	0
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
5. Izvori sredstava	6,991,692	7,427,360	94
Izvori sredstava	6,991,692	7,427,360	94
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	7,263,926	7,702,177	94
------------------------------	------------------	------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2019. godine.

Direktor:
Zijad Džemić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Instituta za mjeriteljstvo** (u daljnjem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2018. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu (Službeni glasnik BiH broj 8/18) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 06.05.2019. godine

Direktor:

Zijad Džemić